

(Вечерње новости, 19.03.2009)

Србија ће позвати званичну Хрватску да повуче тужбу против Србије за геноцид, а наша држава ће, у том случају, одмах повући контратужбу против Хрватске - изјавио је, за "Новости", председник Владе Србије Мирко Цветковић.

Уочи свог првог сусрета са премијером Хрватске Ивом Санадером у петак у Београду, премијер Цветковић, ексклузивно за наш лист, износи своја очекивања од тог важног разговора:

- Однос Србије и Хрватске има отворених питања која и даље оптерећују наше односе и сметају пуном унапређењу важног регионалног партнерства. Хрватска и Србија су значајне државе западног Балкана и од наше сарадње у великој мери зависи и брзина уласка целог региона у ЕУ, што је стратешки циљ обе земље. Боље разумевање и сарадња Београда и Загреба су услови за развој економских и политичких веза међу државама овог региона и гаранција победе европске перспективе над прошлошћу.

Које теме ће доминирати у разговору са хрватским премијером?

- Важно је што ћемо имати прилику да усагласимо ставове око питања која превише дуго оптерећују наше односе и чије ефикасно решавање представља својеврстан тест наше зрелости за европске интеграције. Србија и Хрватска имају европску будућност и, у разговору са мојим хрватским колегом Ивом Санадером, размотрићемо све могућности за побољшање односа.

Тужбе треба повући

Пише: Мирко Цветковић
четвртак, 19 март 2009 16:59

Причаћете и о тужби за геноцид коју је Хрватска поднела против наше земље?

- Једно од најважнијих питања је та тужба. То је велика препрека развоју добрих односа. Дакле, позваћемо Хрватску да своју тужбу за геноцид против Србије повуче из процедуре. Србија би у том случају одмах била спремна да повуче своју контратужбу. То је могућност да, на дужи рок, нормализујемо односе двеју земаља и јасно покажемо да смо као суседи отклонили ту препреку наслеђену из блиске прошлости и наметнуту из политичких мотива.

Тужбе нису једина препрека, остаје и питање повратка избеглица...

- Веома је важно и отворено питање повратка и третмана избеглих Срба из Хрватске. У Хрватску се, судећи по информацијама релевантних међународних организација, вратило нешто више од 100.000 избеглих Срба који су систематски прогнани из својих домова у операцији "Олуја", 1995. Србија је веома заинтересована за повратак свих избеглих, да им се врати или компензује на правичан начин одузета имовина, као и да им се омогући пристојан живот и услови становања и запослења какве имају и други грађани Хрватске.

Као препрека повратку избеглица често се наводи постојање такозваних тајних потерница?

- Сматрамо да је веома важно да Хрватска покуша да смањи изузетно велики број "црвених потерница" за ратне злочине, којих, како се тврди, има више од 900. Сматрам да би та брана повратку била отклоњена уколико би Хрватска објавила тзв. тајне оптужнице.

Шта би се после тога променило?

- Велики број људи био би ослобођен притиска и сумње и то би, верујемо, покренуло процес повратка и убрзало решавања тог проблема на цивилизован начин.

Да ли је Србија спремна да процесуише и “тајне оптужнице”?

- Србија је заинтересована за уступање и процесуисање било које оптужнице за евентуалне ратне злочине, што смо у скорој прошлости и доказали ефикасним радом српског правосуђа у предметима ратних злочина. Влада Србије се залаже за персонализацију свих злочина, па би било добро и да се нашој јавности, медијима и сведоцима, омогући да присуствују суђењима у Хрватској у сличним случајевима за злочине почињене у операцијама “Олуја” и “Бљесак”.

Да ли Србија и Хрватска могу унапредити економске односе?

- Србија је заинтересована за укидање вештачки створеног дисбаланса у трговинској размени и дефициту који сада постоји. Залажемо се за слободан проток робе и капитала. Сматрам да је то најсигурнији пут за побољшање веза између наших држава. Желимо да српска предузећа слободно могу да учествују на хрватском тржишту без препрека. Од изузетне је важности да се српским компанијама омогуће исти услови пословања и уласка на тржиште, како је то омогућено хрватским компанијама у Србији.

Светска економска криза упућује на заједничка тржишта и на сарадњу са суседима...

- Ово су тешка економска времена за цео свет, па тако и за наш регион. Баш због тога ми морамо да сарађујемо на економском плану, међутим та сарадња мора да буде сарадња једнаких, на једнаким и правичним тржишним основама. Ако сарадња није двосмерна, онда она нема ни економске логике, ни политичког оправдања. Због тога имамо пуно вере у разумевање хрватске владе и отвореност према српским компанијама и капиталу.

Да ли намераваате да покренете питање дефинисања државне границе са Хрватском?

- То питање је од изузетног значаја и ми ћемо на конструктиван начин прићи његовом решавању. Очекујемо да наиђемо на разумевање Хрватске стране за наш став око границе на Дунаву и да се најзад померимо са мртве тачке.

Када ће доћи до разграничења и шта је предлог Србије?

- Сматрамо да питање границе са Хрватском мора бити што пре решено и наш предлог је да граница пролази средином Дунава. Ако сада решимо тај проблем, избегло би се његово политизовање и евентуалне тешкоће приликом уласка у ЕУ.

Хоћете ли изнети наш предлог премијеру Санадеру?

- Спремни смо да што пре наставимо разговоре на ту тему са хрватским колегама и искористићу прилику да премијера Санадера позovem да се то реши. Грађани, са обе стране Дунава, имају потешкоћа због нерешеног питања граничне линије и морамо да им изађемо у сусрет. Тако би се избегле тензије и показала заједничка зрелост пред улазак у ЕУ.

Да ли ће бити више српских производа на хрватском тржишту?

- Очекујем више производа српских предузећа на хрватском тржишту, јер су трговине у Србији пуне производа хрватских предузећа, без икаквих блокада. Ми ћемо свакако и даље бити отворени за хрватски капитал.

Очекујете ли већа улагања српске привреде у Хрватску?

- Познато је какав третман имају хрватски улагачи у Србији, којима је потпуно слободно омогућено да дођу у посед неких наших најпознатијих компанија. То бисмо желели да видимо и у Хрватској. Такав потез хрватске владе омогућио би велики напредак у нашим односима и развој економских односа.